

avindu-i ca protagoniști pe Ildy Codrescu și Bujor Macrin, cucerește aplauzele asistenței, în seara aceleiași zile, tot în ambianța sălii Studio.

Marți, 25 octombrie. La matineu, în sala teatrului, fastuos decorată de echipa plasticianului Virgil Mihăescu, sub luminile unui somptuos candelabru, un spectacol muzical-literar. *Străzi brăilene*, inspirat din opera poetului Mihai Dragomir, în care, alături de actori, apar copiii din formația „Colibri”. La spectacolul cu piesa *Casa mare* de Ion Druță (regizat de Gh. Mileteanu), un fidel actor al teatrului, Gheorghe Moldovan, este sărbătorit pentru cei 30 de ani petrecuți pe scindura scenei.

Cei prezenți la aceste acțiuni au purtat discuții ample, în termeni cordiali; cu acest prilej a fost remarcată forța artistică a actualului colectiv brăilean, care, sub îndrumarea competentă a unui destoinic animator, — actorul, pedagogul și regizorul Constantin Codrescu — a reușit în scurt timp, să-și concretizeze efortul în rezultate notabile. Climatului de înaltă intelectualitate, calitatea spectacolelor au constituit un omagiu indirect adus mariei actrițe căreia teatrul din Brăila îi poartă astăzi cu cinste numele. Exelenta colaborare dintre forurile ce și-au asumat organizarea acestei sărbătoriri înscrise în calendarul UNESCO, sprijinul acordat de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Brăila, Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale și Teatrul Dramatic „Maria Filotti” au contribuit la deplina ei reușită.

Irina COROIU

Bacău

Dialog creatori — public

După *Clipa* și *Niște țărani*, un nou roman de Dinu Săraru, *Dragostea și revoluția* a devenit sursă de inspirație pentru un spectacol de teatru. Premiera absolută a avut loc la teatrul Bacovia din Bacău în adaptarea pentru scenă aparținând lui Virgil Stoenescu și regia lui Constantin Dinischiotu. La eveniment au participat autorul romanului, critici, teatrologi și zia-riști. Autorii spectacolului și invitații au avut un dialog cu activiștii culturali din județ asupra spectacolului și a imaginii eroului comunist în dramaturgia contemporană românească. Cu acest prilej, Dinu Săraru și-a mărturisit profesiunea de credință ca scriitor și a dezvăluit câteva dintre proiectele sale literare. Au emis considerații critice asupra valorii artistice a romanului lui Dinu Săraru și a modului cum au fost transpuse pe scenă: criticii Natalia Stancu, Ileana Berlogea, Constantin Paiu, profesorii universitari Ion Zamfirescu și Ion Toboșaru, scriitorul Virgil Stoenescu, regizorul Constantin Dinischiotu, actorul Stelian Preda, directorul teatrului-gazdă și Vasile Enășoae, președintele Comitetului de cultură și educație socialistă Bacău.

Ludmila PATLANJOGLU

telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“

Să începem prin a vă informa asupra noutăților editoriale ale ultimului trimestru al anului: la Editura „Minerva” (seria „Arcade”) a apărut Teatrul de B. Șt. Delavrancea. La aceeași editură (de data aceasta în colecția „B.P.T.”), „Teatrul” volumul I de Lope de Vega. ● Editura „Eminescu” (în colecția „Rampa”) oferă iubitorilor de literatură volumul de teatru al lui Horia Lovinescu, volum care cuprinde piesele Noaptea umbrelor, Orașul viitorului, Karamazovii. ●

În sfârșit. Editura „Dacia,” publică Parabole dramatice de Paul Everac, volum în care, alături de câteva piese de teatru într-un act sau mai multe acte, sint editate și două dintre scenariile radiofonice ale prolificului dramaturg. ● În luna noiembrie a avut loc, la București, reciclarea secretarilor literari din teatrele dramatice. Prilej pentru noi să aflăm câteva știri de actualitate din teatre: la Teatrul Dramatic din Brașov, după Năpasta de I. L. Caragiale (regia: Ioan Georgescu;

scenografia: Doina Antemir) și Farsa banilor de Gabor Andor (regia: Eugen Mercus; scenografia: Doina Antemir), care, între timp, au văzut lumina rampei, Florin Fătu-lescu, în colaborare cu Tatiana Manolescu-Uleu, repetă Politica de Theodor Mănescu. ● Ultima premieră a Teatrului de Stat din Reșița: Surorile Boga de Horia Lovinescu, în regia lui Cătălin Naum și scenografia lui Ion Bobelcă.

VIITORUL ROL

IRINA RĂCHIȘEANU

Artista emerită Irina Răchișeanu-Șiriana, în plină forță de muncă, participă cu strălucire, prin energia sa creatoare, la dezvoltarea mișcării noastre teatrale, fie jucind în reprezentație, la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, rolul Doamnei Clara din *Vlaicu-Vodă*, fie susținind recitaluri de poezie (*De dragoste, de viață, de moarte* — poezie populară, *Să ne facem daruri* — din lirica și proza Ninei Cassian) și spectacole de tip „one woman show” (*Stop pe autostradă* de Aldo Nicolaj). O lăudabilă inițiativă a Teatrului „Nottara” este distribuirea ei în rolul savantei Dinescu din piesa lui Horia Lovinescu, *Citadela sfărmată*.

„Mă bucur că voi colabora cu echipa Teatrului „Nottara”, care a înregistrat în ultimii ani mari succese, atât prin regie, cât și prin creații actricești. De fapt as-

socoli aceasta ca o revenire, deoarece cu ani în urmă am jucat aici în direcția de scenă a lui Al. Finți, alături de George Vraca, C. Ramadan, C. Brezeanu, Petrică Popa (al cărui nume m-a bucurat că l-am găsit în distribuția *Citadelei sfărimate*), în *Ruptura* și *Tragedia optimistă* — spectacole foarte dragi mie. Mă bucură de asemenea întâlnirea cu regizorul Mihai Berechet, cu care am avut frumoase și rodnice colaborări pe scena Teatrului Național — în *Întâlnire cu ingerul* de Sidonia Drăgușanu (un rol de cochetă, în *contre-emploi*), în trilogia lui Alexandru Voitin și, destul de recent, în *Marele soldat* de Dan Tărchilă.

Savanta Dinescu e un rol extrem de complex, sub raport dramatic, investit cu funcția de catalizator de conștiințe, așa zice. Desigur, în memoria mea sînt încă foarte vii primele interpretări date personajului, și în special aceea a Luciei Sturdza Bulandra, creatoarea rolului la premiera absolută, pe scena Teatrului Național. Într-o familie aservită vechilor mentalități și deprinderi burgheze, trăind în atmosfera îmbecită a intrigilor și disensiunilor, această bătrînă savantă aduce un curent de aer proaspăt, nu numai pentru că este un om de știință apt să se integreze noii societăți, dar și pentru că exercită o influență de îndrumător moral. Luciditatea ei nu se limitează la profesiunea pe care o practică; înțelege și participă la nașterea unei lumi noi, e gata oricînd să lupte pentru adevărul celor mulți. «Ia foc» la orice nedreptate și nu ezită să acționeze în consecință. Fiind sigură pe criteriile de valoare care i-au călăuzit, în cinste și demnitate, întreaga viață, știe întotdeauna ceea ce are de făcut și nu acceptă nici un compromis”.

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Teatrul Dramatic din Galați a prezentat publicului Titanic-vals de Tudor Mușatescu (regia: Andrei Brădeanu; scenografia: Victor Crețulescu) și repetă O casă onorabilă de Horia Lovinescu, în regia lui Petre Popescu. ● Cea mai recentă premieră a Teatrului Maghiar de Stat din Sfîntu Gheorghe: Învățătoarea de Bródy Sándor, în regia lui Seprődi Kiss Attila și sce-

nografia lui Kemény Árpád.

● De la Teatrul de Stat din Sibiu, secția română, aflăm că Anca Florea, studentă la I.A.T.C., și Nina Brumșilă, studentă la Institutul de arte plastice, debutează ca regizoare și, respectiv, scenografă, realizînd spectacolul cu O sărbătoare princiară de Teodor Mazilu. ● Secția germană a aceluiași teatru a prezentat în premie-

ră Emigranții de S. Mrožek, în regia lui Seprődi Kiss Attila și scenografia lui Fekete Kotay Judit.

● La Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani, Eugen Traian Bordușanu este regizorul spectacolului Tache, Ianke și Cadîr de Victor Ion Popa, a cărui scenografie o semnează Constantin Molocea. ● Continuăm turul de orizont prin teatrele din țară.

VIITORUL ROL

JEAN LORIN FLORESCU

Jean Lorin Florescu a rămas fidel, de la absolvirea Institutului de artă teatrală și cinematografică (1953), scenei din Sărindar, chiar dacă strada se cheamă azi altfel, iar teatrul s-a numit pe rind „Studioul actorului de film”, „Nottara”, „Tineretului” sau „Mic”. De la debut, în rolul Krogstad din *Nora* de Ibsen, și-a făcut remarcate calitățile artistice. Dintre diversele roluri de dramă și comedie pe care le-a jucat, amintim : Judecătorul și Parris (*Vrăjitoarele din Salem* de Arthur Miller), Brighella (*Mincinosul de Goldoni*), Comisarul-Procurorul (*Nepoții gornistului*, după Cezar Petrescu), Schwalbe (*Dezertorul* de Mihail Sorbul), Tovarășul de centru (*Viața e ca un raigon* ? de Paul Everac), Puiu Gorun (*Pisina sălbatică* de Ștefan Berciu), Domnul Smith (*Cîntăreața cheală* de Eugen Ionescu), Praed (*Profesiunea doamnei Warren* de G. B. Shaw), Relling (*Rața*

sălbatică de Ibsen), Popescu (*Niște țărani*, după romanul lui Dinu Săraru), Judecătorul (*Evul mediu întimplător* de Romulus Guga), Ștefan Ludwig Roth (*Nu pot să dorm* de Ion Brad), Rivers (*Richard al III-lea* de Shakespeare). A jucat în filme ca : *Alarmă în munți*, *Dacii*, *Columna lui Traian*, *Mihai Viteazul*, *Comoara*, *Toate pinzele sus !*, *Bietul Ioanide* ș.a. Actor de compoziție prin excelență, cu un registru variat și suplu, el știe să dea cea mai potrivită înfățișare personajului, să și-l muleze pe personalitatea proprie și să-i exprime structura sufletească.

„La fel ca și la partea întâi a piesei *Politica* de Theodor Mănescu, am pornit cu îngrijorare la descifrarea unui text atât de bogat în date și semnificații. Bătrînul — personajul pe care-l interpretez și în partea a doua — este aici mult mai complex decît în prima parte. El continuă să povestească întîmplări și să se refere la evenimente, iar din repetatele sale intervenții în dialog se conturează o atitudine patriotică și o evoluată conștiință politică. Bătrînul este un personaj colorat, inteligent, plin de vitalitate, un democrat convins : «toată viața mea am fost de stînga» e o replică definitorie, în convorbirile despre istorie, despre trecut și despre prezent, cu reprezentanți ai altor generații — fiul și nepotul său — el aduce de fiecare dată nu numai prețioasa experiență a mișcării socialiste, ci și înțelepciunea și simțul moral. Arma lui a fost condeiul ; el a înfierat în presa democratică regimul militar antonescian, care a tirat țara în război. Îndrăgind personajul, rămîn, desigur, cu grijile interpretării ; e o partitură grea, care cere atât forță interioară, cît și forță de expresie.

Mă simt minunat în echipa spectacolului alcătuită de regizorul Silviu Purcărele, pe care îl apreciez foarte mult pentru seriozitatea de care dă dovadă”.

Maria MARIN

telex-„teatrul“●telex-„teatrul“●telex-„teatrul“

Viitoare premiere ale Teatrului Național din Craiova : *Nora* de H. Ibsen (regia : Valentina Balogh ; scenografia : Vasile Buz) și *Diale carnavalului* de I. L. Caragiale (regia : Mircea Cornișteanu ; scenografia : V. Penișoară-Stegaru). ● **La Teatrul Dramatic din Baia Mare**, au văzut lumina rampei *Viața unei femei* de Aurel

Baranga (regia : Zoe Anghel Stanca ; scenografia : Ion Bădilă) și *Chirița în provincie* de Vasile Alecsadri (regia : Andrei Mihaelache ; scenografia : Ion Bădilă). ● **Teatrul German de Stat din Timișoara** a prezentat publicului *Soldatul și filozoful* de Dumitru Solomon, în regia lui Bogdan Ulmu și scenografia Olimpiei Damian-

Ulmu. ● De la **Teatrul de Stat din Oradea** aflăm că secția română joacă o comedie finlandeză de Tauno Iliriusi, *Miraculoasa carieră*, în regia lui Eugen Țugulea și scenografia Viorei Bara, iar secția maghiară a teatrului, *Guralivul de Csurka István* (regia : Farkas István ; scenografia : Marie-Jeanne Lecca). ●

o extraordinară pregnantă, imaginea acestui personaj-sentiment, simbol al tradiției și al stabilității, expresie a supremei virtuți — iubirea. Monumentalitatea eroinei se degajă din fascinanta ei simplitate, ea trăiește pur și simplu conform unei alte ordini morale decât cei pentru care s-a sacrificat. Și dacă fiul și fiica de la oraș (V. V. Troegubov și N. M. Rarazilova, artistă emerită a R.S.F.S.R.) sînt în mod evident reduși la o singură tră-sătură — omenie coruptă de un soi de meschinărie grăbită și incoerentă —, cei de la țară sînt încă purtătorii unui conflict interior: Varvara (V. V. Mihailova, artistă emerită a R.S.F.S.R.) — iubire prozaică, aptă doar pentru ritualul sentimentului nu și pentru esența lui, și Mihail (V. P. Saitov, artist emerit al R.S.F.S.R.) — gingășie abrutizată de alcool, sensibilitate mereu lovită de instrăinarea celorlalți. Permanentă mișcare în scenă a actorului exprimă într-un alt plan neliniștile mamei; doar ei luptă cu moartea, doar ei o așteaptă într-adevăr pe Tania. O plăcută pată de culoare aduce în spectacol O. P. Vihodov — un personaj episodic, care luminează din alt unghi drama personajelor principale.

Tot despre bătrînețe și moarte a fost vorba și în cel de-al treilea spectacol al teatrului din Perm, de data aceasta însă în cheie comică, așa cum pretindea piesa lui A. Galin, *Retro. Tinerii înstrăinați* arată cam la fel, poate cu un plus de inventivitate cinică, bătrînul de la țară se simte stingher și de prisos în apartamentul din Capitală, vrea să se ducă să moară departe de asfalt și de lucrurile pe care nu le înțelege. Dar întreprinzătorul ginere găsește o soluție: organizarea unor „vederi” la care să fie aduse persoane de o vîrstă adecvată, în speranța că socrului i se va deschide pofta să ia viața de la început. Aici și începe momentul de virtuoșitate al piesei — întîlnirea nepremeditată a celor trei candidate, izvor de nesfîrșite combinații comice cu final

Lidia Mosolova și Anatoli Nagoșin în Sorocul cel de pe urmă

trist garantat: singurătatea. Ironia plină de simpatie cu care autorul o descrie pe fosta actriță (sau i se pare ei că a fost actriță?) este transpusă scenic cu precizie fantezie de L. V. Mosolova într-o compoziție de mare rafinament. O secondeză adecvat L. P. Pilnenko și G. K. Vasilieva, artistă emerită a R.S.F.S.R.

Regia semnată de V. F. Bogomazov analizează corect relațiile dintre personaje, distribuind just acentele comice și satirice, recompunind farmecul discret al unor sentimente doar în aparență desuete.

Magdalena BOIANGIU

telex-„teatrul“●telex-„teatrul“●telex-„teatrul“

Două premiere la Teatrul „Valea Jiului“ din Petroșani: Ionuț și extraterestrii de Nicolae Gheorghe, în regia autorului și scenografia lui Aurel Florea, și Steaua fără nume de Mihail Sebastian, în regia lui Marcel Șoma și scenografia lui Aurel Florea. ● În sfîrșit, Teatrul Național din Tîrgu Mureș ne informează asupra recen-

telor sale premiere: *Viața e ca un vagon?* de Paul Everac (regia: Raluca Iorga Mindrîlă; scenografia: Kemény Árpád), și *Paraziții* de Csiky Gergely (regia: Dan Alecsandrescu; scenografia: Romulus Feneș și Anna Tamás); secția maghiară a teatrului a prezentat O chestiune de onoare de Méhes György (regia: Hunyadi András; sceno-

grafia: Kemény Árpád). ● Deși nu mai este o noutate de ultimă oră, rămîne un eveniment publicistic demn de semnalat: convorbirea lui Valentin Silvestru cu dramaturgul Dumitru Radu Popescu, în „România literară” din 27 octombrie 1983, sub titlul „Teatrul, ca o mare iubire”.

FAIMA